



Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město
tel. 257 042 094, ID datové schránky: qr9ab9x
e-mail: arbitr@finarbitr.cz
www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: FA/7811/2017
Spisová značka (uvádějte vždy v korespondenci): FA/SU/603/2015

Rozhodnutí o námitkách

Finanční arbitř příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), v řízení zahájeném dne 21. 8. 2015 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh ■, zastoupené na základě plné moci ze dne 23. 10. 2014 ■ (dále jen „Navrhovatel“), proti společnosti Aktivafin s.r.o., IČO 29228913, se sídlem Tovačovského 318/18, 767 01 Kroměříž, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně, spisová značka C 67118, zastoupené na základě plné moci Mgr. Vladimírem Kubíkem, advokátem evid. č. ČAK 12228, se sídlem ■ (dále jen „Instituce“), a vedeném podle zákona o finančním arbitrovi a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve věci úročení úvěru ve výši diskontní sazby platné v den uzavření smlouvy o úvěru č. ■ ze dne 17. 10. 2011, o vrácení rozdílu mezi již zaplacenými smluvními úroky z úvěru a úroky ve výši diskontní sazby a vrácení poplatku za sjednání úvěrové smlouvy, rozhodl o námitkách Navrhovatele ze dne 27. 3. 2017, evid. č. FA/7039/2017, a o námitkách Instituce ze dne 27. 3. 2017, evid. č. FA/7015/2017, proti nálezu finančního arbitra ze dne 10. 3. 2017, evid. č. FA/1961/2017, takto:

Námitky navrhovatele ■, ze dne 27. 3. 2017, evid. č. FA/7039/2017, a námitky instituce Aktivafin s.r.o., IČO 29228913, se sídlem Tovačovského 318/18, 767 01 Kroměříž, ze dne 27. 3. 2017, evid. č. FA/7015/2017, se zamítají a nález finančního arbitra ze dne 10. 3. 2017, evid. č. FA/1961/2017, se podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi potvrzuje.

Odůvodnění:

1. Řízení o návrhu

Navrhovatel se svým návrhem na zahájení řízení proti Instituci domáhal úročení úvěru ve výši diskontní sazby platné v den uzavření smlouvy o úvěru, jakož i vrácení rozdílu mezi již zaplacenými smluvními úroky z úvěru a úroky ve výši diskontní sazby a vrácení poplatku za sjednání úvěrové smlouvy, protože smlouva o úvěru obsahovala nesprávnou hodnotu roční

procentní sazby nákladů a neobsahovala informaci o možnosti obdržet kdykoli bezplatně výpis z účtu v podobě tabulky umožnění.

Finanční arbitr zjistil, že Navrhovatel jako spotřebitel uzavřel společně se ■ (dále jen „Spoludlužník“), ■ a ■ (společně dále jen „Spoludlužníci“) s Institucí dne 17. 10. 2011 smlouvu o úvěru č. ■ (dále jen „Smlouva o úvěru“), jejímž předmětem byl závazek Instituce poskytnout Navrhovateli a Spoludlužníkům úvěr ve výši 735.000,- Kč a Navrhovatel se Spoludlužníky se zavázali poskytnuté finanční prostředky vrátit a zaplatit za ně úroky.

Finanční arbitr pro účely řádného posouzení sporu v řízení o návrhu nejdříve zkoumal, zda Smlouva o úvěru je smlouvou, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr uzavřenou v režimu zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 24. 2. 2013 (dále jen „zákon o spotřebitelském úvěru“), a dále zkoumal, zda Smlouva o úvěru, resp. Dohoda o vypořádání závazku ze dne 2. 5. 2013 (dále jen „Dohoda o vypořádání č. 1“) a Dohoda o vypořádání závazku ze dne 2. 6. 2014 (dále jen „Dohoda o vypořádání č. 2“), obsahovala povinné náležitosti požadované v ustanovení § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru.

Finanční arbitr v nálezu ze dne 10. 3. 2017, evid. č. FA/1961/2017 (dále jen „Nález“) dovodil, že úvěr ze Smlouvy o úvěru je úvěrem spotřebitelským, podřízeným režimu zákona o spotřebitelském úvěru, když Instituce poskytla Navrhovateli tento úvěr jako neúčelový a zároveň jako hypoteční, tj. zajištěný nemovitostí.

Finanční arbitr na základě shromážděných podkladů a po jejich pečlivém právním posouzení dovodil, že Instituce porušila § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, neboť Smlouva o úvěru obsahovala nesprávnou hodnotu roční procentní sazby nákladů (dále jen „RPSN“) úvěru ze Smlouvy o úvěru. Dohoda o vypořádání č. 2, jejímž uzavřením došlo ke změně obsahu závazku ze Smlouvy o úvěru sjednáním nové úrokové sazby ve výši 17 % p. a. a změně podmínek splatnosti nesplacené části úvěru ze Smlouvy o úvěru, tj. splatnosti v měsíčních splátkách ve výši 3.476,- Kč, pak informaci o výši RPSN úvěru ze Smlouvy o úvěru neobsahovala vůbec.

Jelikož se Navrhovatel této skutečnosti u Instituce dovolal, finanční arbitr v Nálezu rozhodl, že úvěr poskytnutý Institucí na základě Smlouvy o úvěru, resp. Dohody o vypořádání č. 2, se podle § 8 zákona o spotřebitelském úvěru pokládá od počátku za úročený sazbou ve výši diskontní sazby platné v době uzavření Smlouvy o úvěru uveřejněné Českou národní bankou, tj. ve výši 0,25 % p. a., a ujednání o jiných platbách na úvěr sjednaná ve Smlouvě o úvěru, resp. Dohodě o vypořádání č. 2, jsou neplatná.

Finanční arbitr v Nálezu dále rozhodl, že Instituce je povinna vydat Navrhovateli bezdůvodné obohacení spočívající v jím zaplacených přeplatcích na smluvních úrocích úvěru ve výši 58.296,58 Kč a zaplaceném poplatku za poskytnutí úvěru ve výši 45.000,- Kč (dále jen „Poplatek za poskytnutí úvěru“), tj. celkem 104.288,36 Kč. Finanční arbitr rovněž v souladu s ustanovením § 17a zákona o finančním arbitrovi uložil Instituci sankci ve výši 15.000,- Kč, neboť vyhověl návrhu Navrhovatele.

4. Námítky Navrhovatele proti Nálezu

Navrhovatel zpochybňuje znění výroku II. Nálezu, tedy výši částky, kterou je Instituce povinna vydat Navrhovateli z titulu bezdůvodného obohacení, neboť „zde není započítána částka 200.000 Kč plus příslušenství, neboť pokud byla smlouva uznána podle návrhu za

neplatnou, úročí se od počátku úrokovou sazbou 0,25 % p. a. a nevztahují se na ni žádné jiné platby a příslušenství, nemůže se na ni vztahovat ani nedoplatek ve formě směnky, která je vázána k úvěrové smlouvě. Podle výpočtu Navrhovatelky k dnešnímu dni 27. března 2017 uplynulo od sepsání smlouvy 1.988 dní, takže při úročení smlouvy ve výši 0,25 % p. a. do zaplacení, tj. 27. února 2014 je tento úrok za celou dobu 0,59178 % z jistiny, úrok vyjádřený číslem je tedy 4.083,29 Kč, celkem tedy 694.083,29 Kč a do zaplacené částky 1.028.000 Kč zbývá 333.916,71 Kč.“

Navrhovatel namítá, že k částce 333.916,71 Kč navíc přísluší částka 122,55 Kč představující úrok z částky 45.000 Kč, tj. Poplatku za poskytnutí úvěru, ve výši 0,05 % p. a. za období od uzavření Smlouvy o úvěru do splacení úvěru, protože Instituce tuto částku využívala po celou dobu trvání smlouvy neoprávněně, a stejně tak úrok 0,05 % p. a. z částky 333.916,71 Kč za období od úhrady částky 1.000.000 Kč Navrhovatelem Instituci, tj. 28. 2. 2014, do zaplacení.

Navrhovatel namítá, že finanční arbitr opomněl prohlásit za neplatnou blankosměnku s vyplňovací doložkou, neboť „byla vyplněna protiprávně tím, že byla vyplněna až poté, co bylo na smlouvu složeno mnohem více finančních prostředků než ve skutečnosti složeno být mělo.“

Navrhovatel napadá výrok III. Nálezu a uvádí, že v souladu se zvýšením částky přiznané Navrhovateli rozhodnutím finančního arbitra by měla být zvýšena i částka pokuty Instituci podle § 17a zákona o finančním arbitrovi.

Navrhovatel v řízení o námitkách předložil všeobecné podmínky Instituce pro poskytování spotřebitelských úvěrů, ze kterých pro účely řízení před finančním arbitrem dovozuje, že Instituce poskytla Navrhovateli úvěr ze Smlouvy o úvěru jako spotřebitelský hypoteční, tj. zajištěný zástavním právem k nemovitosti.

4. Námítky Instituce proti Nálezu

Instituce podala námítky proti výrokům I., II. a III. Nálezu a tvrdí, že rozhodnutí finančního arbitra je věcně nesprávné, neboť nemá oporu v provedeném dokazování a není v souladu s platnými právními předpisy.

Instituce namítá, že finanční arbitr překročil svou pravomoc, když ve věci úročení úvěru ze Smlouvy o úvěru ve výši diskontní sazby platné v den uzavření této smlouvy, jakož i o vrácení rozdílu mezi již zaplacenými smluvními úroky z úvěru a úroky ve výši diskontní sazby a vrácení Poplatku za poskytnutí úvěru rozhodl podle § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, když měl toto řízení zastavit z důvodu své nepříslušnosti podle § 9 písm. a) tohoto zákona.

Instituce argumentuje, že na právní vztah vyplývající ze Smlouvy o úvěru uzavřené podle § 497 an. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (dále jen „obchodní zákoník“), je v Nálezu na výklad právních jednání nesprávně aplikováno ustanovení § 35 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“), když je nesporné, že Smlouva o úvěru je absolutním obchodním závazkovým vztahem. Relevantním právním předpisem upravujícím vztahy účastníků řízení je tak obchodní zákoník s odkazem na ustanovení § 1 odst. 2 obchodního zákoníku, a proto se pro výklad právních úkonů, které jsou obchodním zákoníkem upraveny, vylučuje subsidiární použití ustanovení občanského zákoníku. Pro výklad právních úkonů, resp. Smlouvy o úvěru, se proto použije ustanovení § 266 odst. 1 obchodního zákoníku, podle kterého „projev vůle se vykládá podle úmyslu

jednající osoby, jestliže tento úmysl byl straně, které je projev vůle určen, znám nebo ji musel být znám.“

Instituce současně odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) ze dne 26. 3. 2014, sp. zn. 32 Cdo 1469/2012, který „při výkladu ujednání v čl. I. písm. B) smlouvy o úvěru postupoval za užití výkladových pravidel stanovených v hmotném právu, v ustanovení § 35 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku ve znění účinném do 31. prosince 2013, a speciálně pro oblast obchodních závazkových vztahů též v ustanovení § 266 obch. zák., na základě provedené dokazování přihlédl k tomu, jaká byla skutečná vůle stran v době uzavírání smlouvy při respektování podmínky, aby vůle nebyla v rozporu s tím, co plyne z jazykového vyjádření úkonu. Významným kritériem při posuzování vůle stran je jejich následné jednání po podpisu smlouvy.“

Instituce argumentuje, že úvěr poskytnutý Navrhovateli na základě Smlouvy o úvěru Instituce poskytla na rekonstrukci nemovitosti v tehdejší vlastnictví Navrhovatele, jak ostatně shodně uvádí i Navrhovatel a jak vyplývá i z odůvodnění Nálezu. Navíc byla tato skutečnost v rámci řízení před finančním arbitrem doložena kopií internetové žádosti Navrhovatele o poskytnutí úvěru. Skutečnost, že se jedná o hypoteční úvěr, je dále zcela jasně uvedena i ve Formuláři pro standardní informace o spotřebitelském úvěru, a to u typu úvěru. Zcela nesporně má pak finanční arbitř vycházet ze shodných tvrzení účastníků řízení.

Instituce proto namítá, že úvěr ze Smlouvy o úvěru je vyňat z působnosti zákona o spotřebitelském úvěru a tudíž ke dni zahájení řízení dne 21. 8. 2015 nebyl finanční arbitř příslušný k rozhodování tohoto sporu. Současně nelze aplikovat novelu zákona o finančním arbitrovi č. 378/2015 Sb., účinnou od 1. 2. 2016, kterou byla rozšířena pravomoc finančního arbitra k rozhodování sporů mezi spotřebitelem a věřitelem či zprostředkovatelem při nabízení, poskytování nebo zprostředkování i jiných úvěrů než spotřebitelských.

Instituce dále argumentuje, že i pokud by úvěr ze Smlouvy o úvěru byl úvěrem spotřebitelským ve smyslu zákona o spotřebitelském úvěru, Navrhovatel nesplnil podmínku podle § 8 zákona o spotřebitelském úvěru spočívající v uplatnění nesplnění informační povinnosti u věřitele, protože Navrhovatel porušení informační povinnosti Instituce podle § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru u Instituce neuplatnil.

Instituce závěrem dodává, že skutečnosti a závěry finančního arbitra vyplývající z Nálezu jsou překvapivé a neočekávatelné s ohledem na posouzení předložených důkazů vztahujících se k předmětu sporu a způsobují pochybnost o předvídatelnosti rozhodování finančního arbitra. Instituce v průběhu řízení o námitkách nepředložila žádné nové důkazy.

5. Vyjádření Navrhovatele k námitkám Instituce

Navrhovatel odmítá námitky Instituce, že finanční arbitř není příslušný k rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí a odkazuje, že vystupuje ve Smlouvě o úvěru jako fyzická osoba spotřebitel, protože v době podpisu této smlouvy měl přerušenu živnost. Navrhovatel argumentuje, že se nejedná o hypoteční úvěr a odkazuje na bod 1 Všeobecných podmínek Instituce pro poskytování spotřebitelských úvěrů, že „úvěr se sjednává a poskytuje jako spotřebitelský hypoteční, tedy zajištěný zástavním právem k nemovitostem. „Smlouvou“ se rozumí smlouva o úvěru, uzavřená mezi Věřitelem a Dlužníky, a to včetně ustanovení těchto Všeobecných podmínek.“, nicméně hypoteční je úvěr ze Smlouvy o úvěru jen proto, že „ke smlouvě vázne zástava nemovitosti. O hypoteční úvěr se nejedná, protože podle zavedené

bankovní praxe se hypotéky splácení měsíčně a doba trvání hypoteční smlouvy je minimálně pět let.“

Navrhovatel argumentuje, že *„účel použití finančních prostředků ze smlouvy není dán, Navrhovatelka tyto peníze tedy mohla využít jakýmkoli způsobem. Vzhledem k tomu, že jde o spotřebitelskou smlouvu, a smlouva je nazvána Úvěrová smlouva (bez dalšího dodatku), tak ve smlouvě ani vazba na účel být nemůže, protože jde o americkou hypotéku, tedy spotřebitelský úvěr vázaný na zástavu nemovitosti.“*

Navrhovatel rozporuje námitku Instituce, že Navrhovatel u Instituce neuplatnil porušení informační povinnosti Instituce podle § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru a odkazuje, že *„výzva na srovnání RPSN ve smlouvě a ve skutečnosti předložena byla, viz e-mailová korespondence, bylo mi na ni odpovězeno zamítavě.“*

6. Vyjádření Instituce k námitkám Navrhovatele

Instituce se k námitkám Navrhovatele nevyjádřila.

7. Řízení o námitkách

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Ustanovení § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi dává stranám sporu právo podat proti nálezu finančního arbitra odůvodněné námitky, a to v zákonem stanovené lhůtě 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení nálezu. Včasné podané námitky mají odkladný účinek. Podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje o námitkách rovněž finanční arbitr, který nálezu potvrdí nebo změní. Jelikož zákon o finančním arbitrovi upravuje náležitosti námitek a zásady řízení o námitkách pouze částečně, postupuje finanční arbitr ve zbytku podle těch ustanovení správního řádu, která upravují odvolání jako řádný opravný prostředek a průběh odvolacího řízení (srov. ustanovení § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 81 a n. a § 141 odst. 9 správního řádu).

Instituce a Navrhovatel podali proti Nálezu v zákonem stanovené lhůtě odůvodněné námitky ve smyslu § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi. Finanční arbitr posoudil námitky podle tohoto ustanovení a přiměřeně podle ustanovení § 81, 82 a 83 správního řádu jako přípustné.

Finanční arbitr při rozhodování aplikuje rozhodné psané právo, posuzuje všechny shromážděné podklady samostatně i ve vzájemné souvislosti s přihlédnutím k předmětu projednávaného sporu. Finanční arbitr se opírá a odvolává na relevantní ustálenou judikaturu obecných soudů, Ústavního soudu nebo Soudního dvora Evropské unie. Finanční arbitr tak činí proto, aby jeho rozhodnutí bylo věcně a právně správné a přesvědčivé pro obě strany sporu, a zároveň i pro soud, který bude případně na základě žaloby kterékoli strany sporu rozhodnutí finančního arbitra přezkoumávat, a aby rozhodnutí finančního arbitra soud jako správné potvrdil a žalobu proti němu zamítl.

8.1 *Příslušnost finančního arbitra k rozhodnutí ve sporu*

Právní vztah Navrhovatele a Instituce založený Smlouvou o úvěru vznikl za účinnosti občanského a obchodního zákoníku

Podle § 3028 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „nový občanský zákoník“), který od 1. 1. 2014 nahradil občanský i obchodní zákoník, se tímto zákonem (myšleno novým občanským zákoníkem) „řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne nabytí jeho účinnosti“ a podle odstavce 3 se právní poměry, na které se nevztahuje odstavec druhý (práva osobní, rodinná a věcná), a „vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí činnosti tohoto zákona“ řídí dosavadními právními předpisy, tedy občanským zákoníkem, resp. obchodním zákoníkem.

Právní úprava pravidel pro výklad právních úkonů obsažená v § 266 obchodního zákoníku je pouze doplňující úpravou k úpravě občanskoprávní obsaženou právě v § 35 odst. 2 a 3 občanského zákoníku, použitelnou i pro obchodní závazkové vztahy. To ostatně vyplývá i z Institucí citovaného rozhodnutí Nejvyššího soudu, sp. zn. 32 Cdo 1469/2012, který výslovně uvádí, že „při výkladu ujednání v čl. I. písm. B) smlouvy o úvěru postupoval za užití výkladových pravidel stanovených v hmotném právu, v ustanovení § 35 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku ve znění účinném do 31. prosince 2013, a speciálně pro oblast obchodních závazkových vztahů též v ustanovení § 266 obch. zák.“.

Pro výklad obsahu Smlouvy o úvěru, která je podle § 261 odst. 3 obchodního zákoníku závazkovým právním vztahem, který se bez ohledu na povahu účastníků řídí částí třetí obchodního zákoníku, se proto použije ustanovení § 35 odst. 2 občanského zákoníku, podle kterého „[p]rávní úkony vyjádřené slovy je třeba vykládat nejenom podle jejich jazykového vyjádření, ale zejména též podle vůle toho, kdo právní úkon učinil, není-li tato vůle v rozporu s jazykovým projevem.“ a zároveň ustanovení § 266 odst. 1 obchodního zákoníku, podle kterého „projev vůle se vykládá podle úmyslu jednajících osoby, jestliže tento úmysl byl straně, které je projev vůle určen, znám nebo ji musel být znám.“

Jak už finanční arbitr odůvodnil v Nálezu, pro posouzení, zda úvěr ze Smlouvy o úvěru Instituce poskytl Navrhovateli výhradně na rekonstrukci nemovitosti, nebo naopak tento úvěr poskytla Navrhovateli bez určení účelu, je podstatná vůle Instituce jakožto věřitele tohoto úvěru a její projev ve Smlouvě o úvěru. Jak finanční arbitr zjistil, ve Smlouvě o úvěru není účel tohoto úvěru uveden.

S ohledem na dikci ustanovení § 266 odst. 1 obchodního zákoníku, finanční arbitr z podkladů předložených v řízení nemá pochybnosti o tom, že vůle Instituce směřovala k poskytnutí úvěru neúčelového, když o tom Navrhovatele informovala ve formuláři pro standardní informace o spotřebitelském úvěru podle Přílohy č. 6 k zákonu o spotřebitelském úvěru (dále jen „Formulář“), kde je úvěr ze Smlouvy o úvěru popsán jako „hypoteční spotřebitelský, krátkodobý“. Navrhovateli byl tudíž znám úmysl Instituce poskytnout úvěr ze Smlouvy o úvěru jako spotřebitelský.

Finanční arbitr posuzoval jednání Navrhovatele a Instituce po uzavření Smlouvy o úvěru a zjistil, že Navrhovatel na rekonstrukci nemovitosti využil pouze část úvěru ve výši 189.000,- Kč, zatímco zbylou částku 501.000,- Kč využil na „bytové potřeby“. Zároveň finanční arbitr nezjistil, že by Instituce požadovala po Navrhovateli doložení účelu, na který byly využity Institucí poskytnuté finanční prostředky na základě Smlouvy o úvěru. S přihlédnutím k výše citovanému rozhodnutí Nejvyššího soudu, že „významným kritériem při posuzování vůle stran je jejich následné jednání po podpisu smlouvy.“, má finanční arbitr i z jednání stran Smlouvy o úvěru po jejím uzavření za prokázané, že úvěr ze Smlouvy o úvěru poskytla Instituce Navrhovateli jako neúčelový.

Vzhledem k uvedenému finanční arbitru trvá na svém závěru vysloveném v Nálezu, že Instituce poskytla Navrhovateli úvěr jako hypoteční, tj. zajištěný nemovitostí, a zároveň spotřebitelský, tedy podřízený režimu zákona o spotřebitelském úvěru, tj. že Smlouva o úvěru je v tomto případě smlouvou, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, která byla uzavřena za účinnosti zákona o spotřebitelském úvěru, protože není ve smyslu ustanovení § 2 zákona o spotřebitelském úvěru smluvním vztahem vyloučeným z působnosti tohoto zákona.

Finanční arbitru je proto příslušný k rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. c) ve spojení s ustanovením § 3 odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle ustanovení § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českého soudu.

K námitce Instituce, že v případě, kdy by Smlouva o úvěru nebyla smlouvou uzavřenou v režimu zákona o spotřebitelském úvěru, finanční arbitru by nebyl příslušný rozhodnout ve sporu mezi Navrhovatelem a Institucí, finanční arbitru konstatuje, že novelou zákona o finančním arbitrovi č. 378/2015 Sb. se rozšířila pravomoc finančního arbitra, který je od 1. 2. 2016 příslušný rozhodovat též spory mezi spotřebitelem a věřitelem nebo zprostředkovatelem při nabízení, poskytování nebo zprostředkování „jiného úvěru, zápůjčky, či obdobné finanční služby“. Jiným úvěrem, zápůjčkou nebo obdobnou finanční službou ve smyslu uvedeného ustanovení se pak rozumí dočasné poskytnutí finančních prostředků spotřebiteli, které je podle § 2 zákona o spotřebitelském úvěru vyjmuta z režimu tohoto zákona.

Podle přechodných ustanovení v čl. V. odst. 1 zákona o finančním arbitrovi ve znění účinném od 1. 2. 2016 platí, že „[ř]ízení zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 229/2002 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona“. Přestože tedy bylo řízení zahájeno před tímto datem, i v případě, kdy by Smlouva o úvěru nebyla smlouvou uzavřenou v režimu zákona o spotřebitelském úvěru, v době vydání Nálezu finančnímu arbitrovi příslušnost pro tento spor svěřila, a tudíž zde nebyl důvod pro zastavení řízení. Obdobně se vyjádřil i Nejvyšší soud České republiky v rozhodnutí ze dne 20. 6. 2012, sp. zn. 29 Cdo 20/2012, ve kterém judikoval, že „nebyla-li v době podání návrhu na zahájení řízení dána pravomoc českých soudů k projednání a rozhodnutí věci, ale v době, kdy soud o tomto návrhu rozhodoval, již tato pravomoc dána byla, není důvod zastavit řízení pro nedostatek pravomoci (§ 104 odst. 1 o. s. ř.) podle stavu ke dni zahájení řízení“. Námitka Instituce o nepříslušnosti finančního arbitra k rozhodnutí ve sporu mezi Navrhovatelem a Institucí proto nemůže obstát.

K námitce Navrhovatele, že finanční arbitru opomněl prohlásit za neplatnou blankosměnku vystavenou Navrhovatelem ve prospěch Instituce a kterou Instituce vyplnila na základě dohody o oprávnění a způsobu vyplnění blankosměnek ze dne 17. 10. 2011 uzavřené s Navrhovatelem, finanční arbitru odkazuje, že přestože Navrhovatel vystavil blankosměnku v souvislosti se Smlouvou o úvěru, právní vztah vzniklý z této směnky je právním vztahem abstraktním, zcela nezávislým na právním vztahu ze Smlouvy o úvěru, v souvislosti s kterým byla tato směnka vystavena. Finanční arbitru není příslušný rozhodnout spor mezi Navrhovatelem a Institucí ohledně práv a povinností stran sporu založených touto směnkou, protože není sporem podle § 1 odst. 1 písm. a) až j) zákona o finančním arbitrovi.

K tomu finanční arbitru odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2003, spis. zn. 33 Odo 202/2002, že „[s]měnka...v právní teorii obvykle definována jako dlužnický dokonalý cenný papír, jímž za předpokladu splnění přísných formálních náležitostí vzniká přímý,

bezpodmínečný, nesporný a abstraktní závazek určité osoby zaplatit majiteli směnky v určitém místě a čase stanovenou peněžitou částku a ve sporu o uplatnění směnečných práv je jediným a dostatečným důvodem k placení. I když se vystavení směnky zpravidla opírá o určitý důvod (kauzu), vzniká ze směnky specifický (směnečný) právní vztah, jehož abstraktní charakter tkví v tom, že právní důvod (kauza) není pro jeho existenci významný a ze směnky nevyplývá. Směnka plní zajišťovací funkci ovšem není k zajištěnému závazku ani akcesorická, ani subsidiární. Směnka, lhostejno v jaké funkci, stojí ve vztahu k jiným závazkům vždy v postavení zcela samostatného, na souvisejícím obecném závazku zcela nezávislého, závazku... Okolnost, že podle dohody účastníků je účelem směnky zajistit splnění určitého závazku, se pak projeví v okruhu kauzálních námitek (čl. I. § 17 zákona směnečného a šekového), jimiž se dlužník ze zajišťovací směnky může úspěšně bránit povinnosti zaplatit ze směnky jinak platné a pravé (stejný názor je zastáván též v právní literatuře - srov. Kovářik, Z., Směnka jako zajištění, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2002, str. 6). Závěr, že plnění z tzv. zajišťovací směnky je samostatným nárokem nezávislým na existenci zajištěné pohledávky dovodila i soudní praxe (srov. usnesení Vrchního soudu v Praze, sp. zn. 5 Cmo 14/97, publikované v časopise Soudní rozhledy 2/1999, str. 54 a násl.). Ze samostatnosti plnění ze směnky a plnění ze smlouvy vyplývá i způsob vymáhání plnění věřitelem. Toto rozhodnutí je plně na jeho úvaze, věřitel může zvolit jak uplatnění pohledávky zajištěné, tak nároku ze zajišťovací směnky, a to i souběžně.“

8.2 Uplatnění porušení informační povinnosti Instituce podle § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru Navrhovatelem

Instituce k námitce, že Navrhovatel porušení informační povinnosti Instituce podle § 6 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru u Instituce neuplatnil, nedoložila žádný podklad na podporu svého tvrzení. Finanční arbitr proto trvá na svém závěru vysloveném v Nálezu, že v posuzovaném případě Navrhovatel tuto skutečnost uplatnil u Instituce dne 1. 7. 2015, protože tohoto dne Navrhovatel Instituci zaslal e-mail, ve kterém namítá, že Smlouva o úvěru neobsahuje RPSN a celkovou částku splatnou spotřebitelem. Na to pak Instituce reagovala e-mailem ze dne 27. 7. 2015, ve kterém uznává námitku Navrhovatele s tím, že ve Smlouvě o úvěru je v důsledku písařské chyby uvedena nesprávná hodnota RPSN.

Finanční arbitr po posouzení námitek obou stran sporu nezjistil, že je dán důvod ke změně právního závěru v Nálezu, tedy že úvěr založený Smlouvou o úvěru se pokládá podle § 8 zákona o spotřebitelském úvěru od počátku za úročený ve výši diskontní sazby platné v době uzavření Smlouvy o úvěru uveřejněné Českou národní bankou a ujednání o jiných platbách na spotřebitelský úvěr jsou neplatná.

8.3 Výše bezdůvodného obohacení

Sankce podle § 8 zákona o spotřebitelském úvěru nezakládá neplatnost Smlouvy o úvěru jako celku, jak mylně tvrdí a namítá Navrhovatel v námitkách; neplatné je pouze ujednání o jiné platbě na úvěr ze Smlouvy o úvěru, v tomto případě ujednání o Poplatku za poskytnutí úvěru.

Navrhovatel k určení výše bezdůvodného obohacení Instituce neuvedl v námitkách žádné nové skutečnosti ani nepředložil k prokázání svých tvrzení žádné nové podklady.

Finanční arbitr proto setrvává na svém závěru, který učinil po pečlivém právním posouzení všech shromážděných podkladů, že bezdůvodné obohacení Instituce činí 104.288,36 Kč, když je tvořeno částkou 45.000,- Kč uhrazenou Navrhovatelem jako Poplatek za poskytnutí úvěru, částkou úroků uhrazených Navrhovatelem na základě Smlouvy o úvěru nad rámec diskontní

sazby ve výši 58.296,58 Kč a částkou úroků uhrazených Navrhovatelem na základě Dohody o vypořádání č. 2 nad rámec diskontní sazby ve výši 991,78 Kč.

8. K výroku rozhodnutí o námitkách

Protože finanční arbitr neshledal, že by ve věci rozhodl věcně nesprávně z důvodů, které namítali Navrhovatel a Instituce, ani že by Nález a řízení, které mu předcházelo, bylo v rozporu s právními předpisy, finanční arbitr námitky Navrhovatele a Instituce zamítl a Nález potvrdil.

P o u ě n í :

Rozhodnutí o námitkách je podle § 16 odst. 4 zákona o finančním arbitrovi konečné. Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi doručený nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci (*v případě, že bylo vydáno rozhodnutí o námitkách, nabyvá nález právní moci dnem doručení rozhodnutí o námitkách – pozn. finančního arbitra*).

Podle § 244 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“), rozhodl-li správní orgán podle zvláštního zákona o sporu a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení. Podle § 247 odst. 1 občanského soudního řádu musí být žaloba podána ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu.

V Praze dne 4. 7. 2017

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr